

Detta dokument är skapat av Fridhems folkhögskolas arvsfondenprojekt *Autodidakterna*. På www.autodidakterna.se har vi fler tips och idéer om att jobba och lära sig på distans.

Att undervisa på distans - när man helst vill va på plats

En semiguide för dig vars kurs flyttat ut på nätet

Vi har kastats ut i det stora experimentet att undervisa via distans, allihop. Några av oss har gjort det innan, men många av oss har aldrig testat mer än att skicka ut gruppmedelanden till deltagarna i våra kurser.

I det här dokumentet samlar vi lite praktiska tips och tankar kring hur man som pedagog kan förhålla sig till det här. Välkommen att läsa och dela fritt och återkoppla gärna med frågor och egna idéer.

Det som skrivs här bygger på att man inte är en distanskurs från början - och alltså inte har anpassat material för distans sen tidigare.

Hur håller man igång deltagarnas känsla av gemenskap

Lovisa börjar med att berätta lite om hur de tänkt på Speldesign.

Speldesignsutbildningarna på Folkhögskolan Skurup och Fridhem i Malmö gick över till distans ett par dagar innan folkbildningsrådets rekommendationer. Deltagargruppen är relativt teknikvan inom vissa områden och är framförallt van vid att kommunicera i chat-format då all kommunikation kring kursen sker via chat redan.

Speldesigns plan för resten av terminen ser i stora drag ut så här:

Kursens deltagare var på väg in i projektarbete om ett par veckor. Vi har tidigarelagt detta, och ökat på mängden handledning per deltagare, så att vi ska prata med dem minst en halvtimme i veckan, utöver lektionstiden. Det är viktigt att deltagarna känner sig sedda så att de som valt att gå kurs delvis för den sociala gemenskapen inte ska tappa den.

Vi har ett par öppna chatkanaler - #Allmän och #Random.

I #Allmän har vi närvaro-checkin samt alla allmänna samtal som gäller lektionerna.

Detta dokument är skapat av Fridhems folkhögskolas arvsfondenprojekt *Autodidakterna*.
På www.autodidakterna.se har vi fler tips och idéer om att jobba och lära sig på distans.

I #Random postar folk allt annat. Konstiga memes, länkar och kul sidospår. Här inne är det relativt fritt fram men vi lärare ser och deltar där med.

Vi kommer starta en till - #överkurs

I den här kanalen kommer vi att posta extramaterial och tips på saker att läsa, titta på och lyssna på. Det är viktigt att det inte blir för text-tungt, då deltagare med koncentrationssvårigheter eller dyslexi etc då får en extra tröskel för att kunna ta del av materialet.

Vi håller fortfarande på att bena ut om vi vill ha separata kanaler per lektion eller om vi vill göra på något annat sätt. Det är helt upp till er och er deltagargrupp hur ni lättast kommunicerar.

Vi har förlagt själva undervisningen till eftermiddagen, så kl 12.00 ska de checka in. Det är för att vi lärare ska ha möjlighet att spela in material i förväg, om vi inte vill vara live. Det ger också möjligheten att ge uppgifter som de då får göra under nästa förmiddag och skicka in under nästa lektion.

Vi kör filmat material, renodlat ljudmaterial, ljud med powerpoint, samt livestreamade lektioner beroende på vad det är för innehåll.

Lektionerna är fyra timmar långa. För att vara EXTREMT tydlig: Vi kör inte live eller spelar in material som räcker i fyra timmar. Att som ovan gå in och hålla igång en distansföreläsning i många timmar kräver långt mycket mer förberedelse! Du kan ju här inte lita på den subtila sociala tonen i rummet för att hålla uppe energin. Det finns en anledning att TED-talks är korta. Satsa istället på att göra presentation, dela ut uppgifter, diskutera tillsammans i chat, så att deltagarna också får en chans att andas, precis som på en vanlig lektion.

Gemenskapen som vi bygger i klassrummen handlar om att se varandra. I chat-utrymmen innebär det att svara i realtid på deltagarnas kommentarer, delta i samtalet och skapa en gemensam sociolekt i text/bild. Var tydlig med vilka tider du är live!

Gästlärare

Om ni tänkt ta in gästlärare så kan ni göra det i intervjuformat, eller låta dem bidra på valfritt sätt som funkar med er klass. Vi har fått ändra hur vi tänker med gästlärare och vilka gäster vi tar in i förhållande till det nya formatet och det är möjligt att ni också kommer få göra det. Men man kan också tänka tvärtom, att för att ge deltagarna lite extra så kan man ta in extra gäster, men i kortare format.

Detta dokument är skapat av Fridhems folkhögskolas arvsfondenprojekt *Autodidakterna*. På www.autodidakterna.se har vi fler tips och idéer om att jobba och lära sig på distans.

Kort kommentar om lektionsinnehåll

Försök att tänka på att strukturera ditt innehåll mer noga. Det finns mer utrymme för distraktion på distans och man måste vara mer petig med hur man kommunicerar.

Tänk också på att lärprocessen kan se annorlunda ut när den sker via det digitala rummet - men att dina deltagare ofta tillhör en grupp som lärt sig mycket själva via nätet. De kan det här!

Interaktion under distanslektioner

- Undvik helklassrundor! Det tar tid att låta alla röster bli hörda. Dela istället upp rundorna så att några elever får prata åt gången. Om det är en fråga som går fort att svara på kan det vara 3-5 personer åt gången. Fler än så blir lätt repetitivt, vilket ofta får deltagarna att förlora uppmärksamheten.
- Om plattformen har den funktionen: Låt deltagarna "Räcka upp handen" om de vill bidra med tankar.
- Många kommunikationsplattformar tillåter dig att dela din skärm. Detta funkar bra för att visa PowerPoints etc.
- Om ni har interaktionen via chatt - likea folks kommentarer, ställ öppna följd frågor. Formulera er mjukt men tydligt - det är svårare att läsa ton i text!

Att välja kommunikationsplattform

Ni behöver tekniska plattformar för flera typer av kontakt: 1) Distanslektioner 2) Löpande kontakt mellan lektioner, både i helgrupp, i mindre grupp och mellan två deltagare eller deltagare/pedagog 3) Hur digitalt material tillhandahålls till deltagarna (PDF:er, övningar, lektionsanteckningar etc)

Man kan samla dess funktioner i en och samma plattform eller kombinera olika lösningar. Några saker att tänka på när ni väljer plattformar:

För distanslektioner:

- Hur många deltagare ska kunna vara med samtidigt? Många videokonferensplattformar har en betalgräns vid 5, 10 eller 25 deltagare.
- Kan lektionen spelas in och lagras för deltagare som inte kan närvara? Hur lagras det i så fall - får du en fil som du själv får lägga upp någonstans, eller har videokonferensverktyget en egen lösning som sparar det i molnet? I så fall: Hur länge lagras det och hur mycket får man lagra?
- Kan deltagare räcka upp handen virtuellt?
- Måste man ladda ner en app eller går det att köra direkt från webbläsaren?

Detta dokument är skapat av Fridhems folkhögskolas arvsfondenprojekt *Autodidakterna*.
På www.autodidakterna.se har vi fler tips och idéer om att jobba och lära sig på distans.

För den löpande kontakten:

- Mail är ett svårt medium för löpande kontakt. Mail kan hamna i skräppost. Mailtrådar blir snabbt röriga etc.
- Använd ett system, inte flera! Hittar ni ett bra system, t ex ett bra chattprogram som fyller era behov - kör då inte dubbelt med mail. Håll klassen samlad i en kommunikationskanal.
- Plattformen kan behöva funktioner som trådar (att man kan svara på något specifikt, och inte bara till alla), att man kan skicka privata meddelanden, och att man kan starta separata kanaler.
- För kontakt deltagare-pedagog eller mellan deltagare: Underskatta inte det klassiska telefonsamtalet. Telefon är enkel teknologi som sällan fallerar. Men se till att vara handsfree så att ni kan anteckna under tiden!
- Video är ett starkare medium än bara röst, så använd det gärna om du har möjlighet. Det är lättare att kommunicera och läsa av vad deltagaren har för behov, att förstå nyanser och känslolägen.

Övningar och arbeta tillsammans

- Det bör gå att skapa grupper, så att deltagarna kan prata och dela material endast med sin egen grupp.
- Deltagarna behöver en egen plats där material ligger kvar, utöver chattfunktion.
- Hur gör man med inlämningsuppgifter? Mail är en nödlösning som gärna får undvikas då folk har en tendens att glömma bifoga filer, mail hamnar skräppost etc.
- Många plattformar har funktioner för att reagera på andras inlägg. Dessa kan användas som hjälpmedel i kollektivt beslutsfattande.

Plattform för lektionsmaterial:

- Har skolan en egen server som kan användas?
- Undvik att maila ut lektionsmaterial. Det blir jobbigt om man behöver ändra på något i ett dokument och redan har skickat ut det till en hel grupp.
- Tänk på att lagringslösningen du väljer ska funka med GDPR och den policy skolan har kring datalagring.

Övrigt:

- Uppmuntra interaktion som tex reaktioner/likes.
- Använd era sociala mediekkanaler lite extra! Ni som har separata kanaler där ni visar grejer, visa er och vad ni gör nu, för att ge känslan av närvaro till deltagarna.
- Tänk gärna igenom hur din lärarroll påverkas av mediet och hitta den grad av personlighet och auktoritet som funkar bäst för dig. Det är en annan kontext, ett annat språk, och det är inte alltid självklart hur din onlineperson relaterar till din vanliga roll.

Detta dokument är skapat av Fridhems folkhögskolas arvsfondenprojekt *Autodidakterna*.
På www.autodidakterna.se har vi fler tips och idéer om att jobba och lära sig på distans.

Materialet är samskrivet av Lovisa Appelkvist (Speldesign, Skurup), Peder Isaksson (Berättarpionjärerna, Fridhem) och Albin Elvstrand (Autodidakterna, Fridhem).

GDPR: Hur man förhåller sig till verktyg och GDPR är upp till den individuella skolan, så klart, och inget vi går in på här.